

Rejsen til Jerusalem i oktober 1994.

Fredag 2/10 skulle vi afsted, så jeg susede fra Kalundborg efter frokost. Jeg fik derfor mulighed for at hilse på Rikke på vejen til Kastrup og ringede til hende i bageriet og aftalte at hente hende kl 1/3 på Værnedamsvej. Der var god trafik, men vi fik hendes cykel op bag på bilen og kørte så ud til Grønjordsskollegiet. Rikke ryddede op efter gårdsdagens middag og fik proppet noget af mit medbragte mad ind i sin hylde i køleskabet (bl.a. 5 kg kartofler!). Ved 16-tiden tog vi afsted - jeg til Kastrup og Rikke til hovedbanegården, hvor hun skulle mødes med Louise, som skulle med til fest arrangeret af Thomas i Østervang. Jeg parkerede bilen i en af villagaderne og gik til afgangshallen, og på vejen mødte jeg Karin, som blev afleveret af Mikael. Nå - vi kom igennem indcheckningen og op i transithallen og afsted med Malev, og fik en dejlig middag under flyrejsen.

I Budapest Airport belv vi afhentet af Marianne og Szandor som kørte os gennem Buda-Pest-Buda til deres dejlige hus, hvor vi også hilste på datteren Disney og en lille hund, - som hed Fifi og en stor russisk vagthund vad navn Boris. Vi blev bænket ved et fint bord med pølser, gåseleverpostej i fedt (ikke rigtig noget for mig, men en ungarsk specialitet) og ost og udvekslede nyheder og kl 23 kom vi i seng i deres dagligstue med den flotte terrasse med udsigt over den funklende by langt nedenfor. Marianne er A-menneske, så vi havde aftalt at være oppe kl 7, og efter morgenmaden gik vi igang med sightseeing. Marianne kørte os rundt i deres lille røde bil, og vi var først på Pest-siden og se den nyrestaurerede torvehal (Parisian Arcade), som var stor og fuld af indbydende butikker. Vi fik en lille smagsprøve på ungarsk vin. Vi så Operaen udenfra, de flotte boulevarder, Heltepladsen med de tilliggende museer. Parlamentsbygningen var imponerende. Parken med slot, Zoo og Tivoli og den fine restaurant var vi også forbi. Så kørte vi over Chain Bridge til Buda-siden, hvor vi først var oppe ved Citadellet og Liberation-statuen på Gellert-højen med flot udsigt. Der var vi inde på et konditori og få en tår kaffe. Senere var vi med funicularen oppe ved siden af det imponerende slot hvor der nu er museum, gik gennem den maleriske gamle by og var et smut inde i kirken St. Matthiaskirken (også kendt som Vor Frue kirke), hvor et orkester var ved at øve til en koncert, som skulle radiotransmitteres om aftenen. Kirken var meget flot og udsigten fra promenaden (Fishermens Bastion) udenfor var breathtaking. Gadeartister optrådte med russisk sang, lirekasse og som ridder (fotoobjekt). Vi vendte derefter tilbage til Pestsiden, hvor vi gik lidt i gågaden (Váci utcathé), der mindede om Strøget med fine butikker. Lunch fik vi på en dejlig uderrestaurant ikke så langt fra Donau. Vi fik ungarsk gullash- og det er virkelig noget der kradsler!

Så tog vi tilbage og sov en time til middag. Om eftermiddagen var vi ude i en malerisk landsby (Szentendra) ved Donau ca. 20 km nord for Budapest. Vi slentrede rundt i de hyggelige gader med de gamle huse, var nede i en gammel vinkælder og smage en "Unicum" (en slags ungarsk bitter) og var oppe ved den gamle kirke. Der var meget souvenirudbud. Vi sluttede af med et besøg i et fint lille kunstmuseum, hvor der var udstillet keramik af en nutidig kunstnerinde. Der var mange

udtryksfulde figurer ofte af religiøs eller landbymæssig tilsnit. Ved 18-tiden kørte vi hjem og tog jakkesættet på og bestilte bord på en lokal restaurant med zigeunermusik. Marianne fik marvben, og Boris fik benet med hjem. Jeg fik kalkun og ostepanretning, og det var dejligt. Marianne og Szandor var berejste mennesker, hun arbejdede i et rejsebureau og han var regnskabschef i KLM, og de havde været meget omkring over hele jorden - for nylig havde de haft hans forældre med til Disneyland i Florida. I foråret havde de været i Brasilien og ugen efter skulle de en uge til Paris. Datteren var også succesfuld - havde boet et år i Californien og også en periode i Barcelona og talte spansk, ungarsk, dansk, engelsk og tysk, gik til forskellige handelseksaminer og var nu ansat i et stort ejendomsmæglerfirma, og tjente mere end sine forældre. Man bor sammen i Ungarn, så de havde hans forældre boende i underetagen. Vi kom i seng ved midnat og var så oppe kl 5, hvor Marianne kørte os til lufthavnen. Budapest er en stor by med 2 mill. indbyggere, megen trafik og mange flotte bygninger centralt men også mange store grimme boligkaserner. Løgelønnen er 300 dollars månedligt, men alle får tips - 5-10000 florint pr operation, 500-1000 pr indsats (f.ex. bakkengivning) til sygeplejersken. 1700 florint svarer til 100 kr.

Til Israel rejst vi med et russiskbygget fly, og det gav et ordentligt hop, da vi landede. Der var varmt - måske 30 grader, og vi stod i et menneskehav i 1 time og ventede på at komme gennem paskontrollen. Der var et kraftigt pres og nærmest kamp om at komme til og vi havde et hyr med at holde posteren på kursen. Efter paskontrollen vekslede vi penge, og man bliver snydt af banken, hvis kurs er lavere end gadevekslernes. Kursen falder vist daglig og der er kraftige restriktioner i hvor mange shekels, man kan tilbageveksle, så det havde været klogt at have haft dollars med, men det havde vi ikke. Så fandt vi bussen til Jerusalem, fik købt billet og 1 time efter stoppede vi ved Central Busstation, hvor vi så Kongrescentret og Holiday Inns høje tårn i nærheden, så vi gik over og indregistrerede os. Derefter gennem Holiday Inns lobby og ind i en taxi, som skulle køre os til vort hotel. Chaufføren var palestinenser og fortalte os om de bygninger vi passerede : den moderne Højesteret, Knesset og så kørte han os rundt om hele den gamle by og ind ad Lions Gate og op ad Via Dolorosa - meget snæver adgang. Han standsede så ved et pilgrimshjem, men jeg fik fornemmelsen af at det ikke var det rigtige og så måtte vi tilbage igen og videre rundt om bymuren til New Gate, hvor det var umuligt at køre helt til hotellet, så vi bar kufferterne det sidste stykke vej ned ad den maleriske vej til Casa Nova, som viste sig at være et rimeligt stort nydeligt hotel i det kristne kvarter.

Vi fik installeret os i et pænt værelse, fik en dusch og bestemte os for at spiste aftensmad i spisesalen kl 19 og nåede ned ligesom en større venezuelansk gruppe var igang med en sang (bordbøn?). Vi fik suppe, steg og dessert og delte bord med en katolsk præst, som arbejdede ved Vatikanets radio i Rom. Han fortalte, at de havde 400 ansatte, han selv lavede programmer til den portugisisktalende del af verden, og han var samme dag kommet over Allanbybroen fra Amman. De havde måtte køre taxi frem til broen, køre med en speciel bus over broen og så tage en bus videre mod Jerico. Vi afsluttede aftenen med en promenade i de mørke gyder i den gamle by - det virkede øde og

mennesketomt selvom vi hørte, at der bor 35.000 indenfor murene. Byen er opdelt i et jødisk, et muslimsk, et kristent og et armensk kvarter, og det var meget malerisk at vandre rundt i de forskellige kvarterer og indsnuse duftene. Det var kringlede og snoede gyder med mange trapper og 2-3-etagers huse beliggende med et par meters mellemrum. Vor første dag sluttede ved 23-tiden, hvor døren til Casa Nova blev lukket.

Mandag var vi oppe og nede i spisesalen kl 7. Det var den velkendte og lidt kedelige sydeuropæiske morgenmad med toast, -smøreost, marmelade, hytteost, tynd orangeade, kolde kogte æg og kaffe. Vi sad denne gang sammen med et amerikansk ægtepar, hvor han var pilot og hun var universitetslærer. De skulle først besøge Israel (bede ved grædemuren for en bekendt, hvis 10-årige søn havde en hjernesvulst) og derefter til Kenya, hvor hun havde været missionær i 3 år. Det var flinke mennesker, som inviterede Karin med på tur, men hun var optaget af en tur i bus til et arkæologisk udgravningssted og et kibutzbesøg. - Desværre lykkedes det ikke for Karin at grave en antikvitet frem, men en anden fra gruppen fandt en olielampe. Udgravningsområdet hed Tel Maresha og var kong Herodes gamle hjem, hvor der var grotten med rester af en 5000-årig gammel civilisation. Og det var Kibutz Tzorah der var rundvisning i. Jeg var på kongressen hele formiddagen. Dr. Wall tale om smerteteorier og pludselig faldt lærredet ned, men 20 mand fra arrangeørerne var lynhurtigt oppe og få det rejst igen. Der var over 1600 anæstesiologer fra 62 nationer, et stort program og en stor udstilling af elektronik etc. Astra havde en lille stand om EMLA og Zeneca havde en stor stand om Diprivan. Jeg hørte et foredrag om misbrug hos anæstesilæger - i USA opererer man med misbrugsfrekvenser på 16% i normalbefolkningen og 9% blandt læger. Han sagde, man kunne nå op på at injicere 150 ml Haldid daglig uden at det kan ses andet end ved små pupiller.

Jeg brugte min lunchbillet i restauranten og mødtes så med Karin og vi fandt bussen som gennemkørte Jaffa Street til Jaffa Gate. Vi stod af bussen på Zion Square, og var nede af en sidegade og hvile benene på en fortovsrestaurant, hvor Karin fik chickensandwich og juice, mens jeg fik kaffe. Gadebilledet er præget af mange unge mennesker i jeans og T-shirt, man får indtryk af at gennemsnitsalderen for den jødiske befolkning er under 30 år. Der var også mange soldater, idet både mænd og kvinder har værnepligt (henholdsvis 3 og 2 år). Mændene bærer alle rundt på et stort gevær, og i den gamle by går de for det meste i grupper og bærer skudsikre veste. Også mange civile går rund med en pistol stukket ned i bukselinningen. Også de mange traditionelt klædte jøder præger gadebilledet med deres sorte bukser, frakke og hat, langt skæg og krøller foran ørerne. I den gamle bydel sætter også forskellige kristne typer præg på byen - vi så mange forskellige typer præster, nonner og munke. Ca. 20% af Israels indbygger er arabere, og den jødiske befolkning på 4½ million kan opdeles i Sabra'er = dem som er født og opvokset i Israel, Ashkenazim = dem som er indvandret fra Øst- og Vesteuropa og Sefardim = dem som er indvandret fra Spanien, - Nordafrika og Mellemøsten. Vi gik så rundt i den gamle bydel og var gennem Via Dolorosa lige fra Lions Gate til den 9. station. Vi kunne ikke finde resten, som ligger i umiddelbar relation til Gravkirken. Derimod var vi ved Grædemuren, hvor man først passerer en sikkerhedskontrol. Der er soldater og politi med geværer og skudsikre veste overalt. Jøderne, som er iklædt

forskellige hatte, sorte frakker og slangkrøller står og bukker op ad muren - mændene i den venstre side og kvinderne i den højre. Vi var dernede flere gange, og også helt henne ved muren, hvor jeg skulle være iklædt en papkalot. Jeg var også inde under Wilsons bue, se reolerne med de gamle bøger og de ældgamle jøder, som bad derinde. Vi så drenge, som formodentlig blev konfirmeret, de var fin klædt, gik med Tora-rullerne og blev hyldet med sang af deres familiemedlemmer, mens kvinderne kastede karameller ind til dem. Vi så også flere brude, der skulle fotograferes nede ved muren, som er vigtig for jøderne, fordi det er det eneste, der er tilbage af det andet tempel, selvom det i virkeligheden kun er en del af det bjerg (Moria-bjerget), som templet stod på. Vi sluttede af på den lille plads foran Jaffa Gate, hvor vi mødte Ivar Gøthgen og Lars Villy Andersen. Vi fik Falafel og øl på en fortovsrestaurant. Om aften var vi igen ude på kongrescentret, hvor der var åbningsceremoni med taler af Israels sundhedsminister (han fortalte at anæstesiologer og politikere havde det tilfælles, at de skulle muliggøre ubehagelige indgreb på mennesker med så beskeden smerte som mulig), Professor Gassner og Viby-Mogensen efterfulgt af koncert med BeerSheva Symfonietta, der spillede "Oberon" af Weber. Så sang Swingle Singers nogle numre. Vi var også inde i udstillingssalen til reception og få et glas vin. Det var en flot sal med god akustik og flag på række. Efter evenementet gik vi under vejen, hvor der daglig var balalajka-musik, og fandt bussen til New Gate. Forøvrigt var det også den dag, hvor jeg prøvede at skaffe nogle kontanter via Euro Card, men trykkede min kode forkert 3 gange, så kortet blev stoppet. Heldigvis havde vi nogle danske, norske og dollars, så vi kunne klare opholdet.

Tirsdag havde vi tilmeldt os en tur til Masada og En Gedi kibutz ved Det Døde Hav. Man kørte i løbet af 1 time 1200 meter ned, idet Jerusalem ligger i 800 meters højde mens Det Døde Hav ligger 400 meter under havets overflade. Man kan altså aldrig komme længere ned her i livet. Den judæiske ørken, som begyndte umiddelbart udenfor Jerusalem, var imponerende - sten og bakker og en enkelt beduinfamilie hist og her. Vi så Jericho og var i nærheden af Cumran, hvor Dødehavsrullerne blev fundet i en grotte i 1947.

Lidt historie:

- 6000 BC: verdens ældste by, Jeriko, har befæstningsværker dateret til denne tid.
- 3000 BC: kanaannæiske stammer bor i ørkenen. Abraham, Isak og Jakob indvandrer fra Ur (Irak). Fordrives senere til Ægypten, men føres derfra af Moses, som får Lovens tavler på Sinai bjerget og nu er der altså tale om en monoteistisk religion.
- 1000 BC: Kong David efterfulgt af Salomon opbygger magtcentre for Israels 12 stammer, erobrer Jerusalem, opbevarer Pagtens Ark med De 10 bud i Templet på Moriahøjen. Riget går til Eilat, filistrene besejres, men Riget deles i Nord og Syd (Juda og Benjamin).
- 722 BC: Nordlige Rige udslettes af Assyrerne. De 10 stammer forvises og forsvinder. Assyriske rige afløses af Babylon.
- 586 BC: Nebukadnezar ødelægger Jerusalem og Templet efter jødisk oprørsforsøg. 40 år efter besejrer perserne Babylon og lader jøderne vende hjem. Templet genop

- bygges.
- 300 BC: Alexandra den store invaderer og landet er derefter under hellenistisk indflydelse. Makkabæerne = Hasmone anerne indleder guerillakrig og genvinder Jerusalem i
- 164 BC: Templet genindvies og et jødisk herredømme hersker.
- 63 BC: Romerne invaderer Israel, men lader området styre af lokal regent, hvor Herodes den Store (37-4) var den vigtigste. Han byggede flere militære støttepunkter som Masada og Heraklion udenfor Bethlehem.
- o : Jesus lever. Forskellige jødiske grupper starter oprør mod romerne f.ex. zeloterne og essæerne fra Cumram.
- 69 AC: Romerne under Vespasian og Titus undertrykker oprøret, indtager året efter Jerusalem. Templet brændes ned. Masada holder stand yderligere 3 år.
- 132 AC: nyt oprør ledet af Bar Kochba, men det undertrykkes brutalt af romerne. Breve af ham findes på Israel Museum.
- 500 AC: Kristendommen har bredt sig og Israel domineres af den bysantisk kristne kirke.
- 640 AC: arabisk invasion som erobrer Jerusalem og opfører Omarmoskeen på Tempelbjerget på det sted, hvor der er en sten med Muhameds fodaftryk, idet han fra den gjorde et spring til himmels, hvorfra han vendte ned som profet.
- 1099 AC: Korsfarerne indtager Jerusalem og massakrerer dens jødiske og arabiske indbyggere.
- 1219 AC: Korsfarernes magt er slut og Israel regeres af mamelukkerne - slavesultaner fra Ægypten. Et strengt militær regime men med stilstand i øvrigt.
- 1566 AC: Den osmaniske tyrkiske sultan indtager det hellige land og Suleiman den Prægtige bygger på Jerusalems mur.
- 1799 AC: Napoleon forsøger forgæves at indtage det hellige land. De forskellige europæiske stormagter forsøger at få indflydelse gennem alliancer med lokale minoriteter. Bl.a. bygge russerne en del i Jerusalem.
- 1917 AC: Briterne overtager magten i Palæstina efter tyrkerne. Suezkanalen er åbnet i 1869. Balfour-deklarationen om jødernes ret til en selvstændig stat i Palæstina.
- 1897 AC: Theodor Herzl får stabledet den første Zioniskongres på benene i Basel. Diasporaen betyder jødernes 2500-årige langvarige landflygtighed, hvorunder de periodevis var udsat for forfølgelse, fik f.ex. skylden for den sorte død (pesten i 1348-49), ghetto-bebyggelser i Europa, progromer i Østeuropa og naziudryddelsen. Man vendte mere eller mindre organiseret tilbage til Israel.
- 1948 AC: Israel erklærer sig uafhængig og kæmper gennem 7 måneder mod 7 arabiske lande, hvorved de mister 6000 mand. Jordanske tropper erobrer Den gamle by i Jerusalem og byen deles.
- 1956 AC: Ægypten invaderer Israel, men slås tilbage og Israel besætter Sinai.
- 1967 AC: 6-dages krigen, hvor Israel besejrer naboerne og erobrer Golanhøjderne, Vestbredden og hele Jerusalem.
- 1973 AC: Jom Kippur krigen, hvor Israel overraskes af Ægypten, men hurtigt genvinder styrken og landsætter tropper på den ægyptiske side af Suezkanalen.
- 1979 AC: Camp David aftalen, hvor der opnås fred med Ægypten,

som får Sinai tilbage.

Seneste år: kæmpe indvandningsbølger til Israel, ½ million i årene 1989-1992. 14000 etiopiske jøder blev hentet til Israel i løbet af 24 timer i maj 1991.

Nå - men tilbage til Masada: vi kom op med en linbane og gik de sidste 80 trin til plateauet, hvor man så tydelige rester af Herodes palads med gulvmosaikker, lagerbygninger, vandcisterner, rituelle badeanlæg og sauna med gulvvarme, forsvarsværkerne, en synagoge, den flotte udsigt over ørkenen, omrids af 5 romerske forlægninger med indbyrdes mur, der omringede jøderne, rampen som tog 3 år at bygge og kostede 25000 jødiske slavers liv, stenkugler, som var kastet op af romersk kasteskyts - det var meget utroligt, at tænke på, at de 1000 forsvarere besluttede sig for kollektivt selvmord, da romerne var på nippet til at indtage toppen. Nutidens jødiske soldater aflægger ed på Masada under feltråbet "Aldrig mere et nyt Masada".

Også En Gedi var en oplevelse - vi spiste først lunch i kibutzens turistcafeterie, og så var vi i svovlbassinet, hvor man højst måtte opholde sig 15 minutter. En ung dansk dreng gik og svabrede derinde og han fik 2 dollars daglig som kibutzfrivillig. Så gik vi barfodet på det varme sand (der var 38 grader varmt i Masada) til det lille vogntog, der kørte os til vandkanten, og så prøvede vi opdriften i det døde hav. Karin lykkedes med at flyde og det var dejligt varmt, men sved i øjne og sår. Vi sluttede af med at smøre os ind i sort mudder og et dyp i ferskvandsswimmingpoolen, inden vi kørte tilbage til Jerusalem. Vi spiste på Casa Nova og udvekslede oplevelser med dem vi havde hilst på og også et par svenske damer fra Göteborg og Lindesberg. Om aftenen var vi til Lyd og Lysshow ved Davids tårnet, hvor Ohmeda var sponsor, og der nok var over 2000 mennesker. Der var lodtrækning om 500 og 250 dollars og det var meget stemningfuldt at sidde i de flotte ruinagtige omgivelser og høre Jerusalems historie dramatiseret via skjulte højttalere. Vi spadserede hjem gennem det armenske kvarter, mens de andre blev transporteret i busser.

Onsdag tog vi efter morgenmaden en promenade ned for at finde Gravkirken, men igen lykkedes vi ikke med forehavenet. Men ude ved kongrescentret lykkedes det i stedet for os begge at komme med på en organiseret formiddagstur som hed "Jerusalem - center of 3 great religions". En inspirerende kvindelig guide førte os rundt i det gamle byområde, hvor vi først var oppe på Tempelpladsen og beundre Omarmoskeen, der fornylig havde fået nyt guldtag, El Aqsamoskeen, hvor mange tusinde kan bede vendt mod Mekka og udsigten gennem Den gyldne Port mod Oliebjerget, All Nations Kirke, Getsemena have og den jødiske kirkegård på Oliebjerget, hvorfra jødernes Messias vil ankomme og vandre ind i Jerusalem gennem den tilmurede gyldne port. Derefter var vi ved Kotel - vestmuren. Vi fik bl.a., at vide, at jødernes sorte dragter er reminiscencer af det tøj de gik i i deres europæiske hjemlande, og at hver sekt har sit særpræg. 700 jødiske familier bor i den nyopførte del af den gamle by, som blev ødelagt under krigen i 1967. Der er mange studiehuse og skoler for religiøse studier, vi så drenge sidde og læse i toraen gennem et vindue. Den nedsænkede gade - Cardoen - viste rester af det romerske gadeanlæg. Vi var i Hurva-synagogen, som blev brændt af vrede

kreditorer i 1720, genopbygget og sprængt igen i 1948 og nu står som ruin. Kvarteret var ellers meget nyt, genopført i de lyse Jerusalemsten med mange gyder og niveauforskydninger. Englænderne besluttede under deres regeringstid, at der kun måtte anvendes de lyse sten til byggeri i Jerusalem, og det giver et meget smukt indtryk. Også byggestilen er pæn med mange konturspring i facederne, niveauforskydninger, altaner og vekslen mellem rette linier og kuppelformer. Jeg synes, man så meget smukt byggeri, og det ser også ud som om der er et meget intensivt nybyggeri, hvilket vel også er nødvendigt med den kolossale indvandring, der er fundet sted. Så nåede vi frem til Gravkirken gennem de arabiske bazargader. Vi så kapellerne inde i kirken - stederne hvor Jesu var blevet frataget sit tøj, sømmet op på korset, selve hullet, hvor korset stod, og klippen som revnede, da en dråbe blod faldt på den, Endelig også selve gravkammeret, hvor en græsk-ortodoks præst vogtede i forrummet og viste resterne af stenen, som blev rullet for gravåbningen. Et dusin trosretninger vogter hver deres territorium i kirken og de er ikke altid enige om hvordan tingene skal gøres. Vi var også inde i den jødiske synagoge, hvor Davids grav tilbedes under et blåt klæde. Der skulle jeg også have en papkalot på. Ovenpå findes det rum, hvor den sidste nadver skulle have fundet sted. Vi fulgte med busselskabet tilbage til Holiday Inn. Vi kørte forbi Mount Scopus med universitetscampus og Korsets kloster fra det 7. århundrede. Herfra stammer træet som brugtes til korset.

Vi spiste clubsandwich i restauranten i Holiday Inn og fulgte også med på eftermiddagens byrundtur, men sprang fra i den gamle by og gik rundt for os selv. Denne aften var vi med på et specialarrangement på Israel museum, hvor guider fortalte om de mange tusind unike fund. Det virker som om man bare kan stikke spaden i jorden, så vælter arkæologiske fund op. Museet var meget moderne og godt arrangeret. Vi nåede ned til museet for dødehavsrullerne inden et tropisk uvejr brød ud. Der fik vi også en forklaring på indholdet af dødehavsrullerne, som stammer fra det første århundrede og indeholder dele af biblen. Dermed vises at jødernes måde mundtligt at viderebringe biblen var effektiv, idet indholdet svarer til den første kendte bibel. Der er også beskrivelser af dagliglivet hos essæerne og det antydes at Jesus var essæer. Dødehavsrullerne blev skaffet til Israel under dramatiske omstændigheder under krigen i 1948. Vi tog en taxi hjem.

Torsdag hængte jeg min poster op blandt et halvt hundrede andre deriblandt mange dårlige specielt fra østlandene. Så hørte jeg først en diskussion om værdien af pulmonary artery kateter og TEE. Derefter noget om kunstigt blod, som skulle komme på markedet om et par år. Der er 2 typer: hæmoglobin-baseret og fluocarboner. Der var også ideen om hypervolæmisk hæmodilution, hvor man ved præoperativ tilførsel af 1½ l Macrodex og 1½ liter Ringer kan tillade et blodtab op til 3 liter, idet blodtab erstattes af Hæmacel og der også gives Ringer 8 ml/kg/time. Jeg var også til en special lecture om memory og awareness under anæstesi. Al elektricitet forsvandt flere gange, hvilket var meget irriterende.

Karin var på spadserertur til Knesset med en gruppe på en snes damer. Der var meget sikkerhedskontrol og man skulle have passet med. Jeg spiste lunch med flere hundrede andre i en stor sal på Holiday Inn. Ved mit bord var der folk fra Tyskland,-

Serbien, Ungarn, Guatemala og 2 andre lande. Kl 16 tog jeg tilbage til Casa Nova og vi gik så en sidste promenade gennem stræderne i den gamle by. Spiste "very-special armenian pizza" i en armensk restaurant og gik hjem for at hvile os nogle timer om aftenen. Kl ½12 bar vi bagagen op til New Gate og ventede på den bestilte Sherut-taxi (dele-taxi), hvor vi sammen med 5 andre drønedede i heftig fart til lufthavnen. Efter grundig sikkerhedskontrol kom vi ind i transithallen og ved ½5-tiden gik Malevflyet til Budapest. Vi mødte Marianne og hendes mand i transithallen, idet de var på vej til Paris. Vi fik et hvilerum (puslerummet), hvor vi kunne ligge ned, men vi var alligevel godt trætte da vi om aftenen landede i København. Kerstin og Ib hentede os, hvilket var heldigt, for da jeg kom over til min bil på villavejen var 2 hjul punkterede. De kunne så hjælpe mig til en servicestation, hvor jeg købte noget lappemiddel til at sprøjte ind i hjulet og så lykkedes det at komme hjem, ringe til hospitalet og også være ovre og se til den lille syge Christina - en 10-årig pige som vi for en uge siden fik overflyttet fra Rigshospitalet, hvor hun var indlagt til behandling for en bindevævslidelse, og i august fik en næseblødning, hvor blodet løb ned i lungerne så hun fik hjertestop og svær hjerne-skade og nu er udenfor kontakt. Hendes mor, der er sygeplejerske, var tilstede under hjertestoppet og så på, mens ørelægen søgte at skaffe frie luftveje med et snit gennem struben. Forældrene har anmeldt behandlingen og vi må nu se det som sandsynligt at hun dør og det er jo yderst kedeligt for både familien og personalet. Ja, - det var beretningen om en god expedition til Jerusalem. Vi havde ringet til Mikael og Thomas fra Jerusalem og på min telefonsvarer var der en velkomsthilsen fra Rikke, hvilket glædede mig meget.

Til Kersti fra Marlene.